

2. decipiebatur? Sed haud quippe hæc, digna forent tantis monumentis: An igitur renouatus fuit? iuxta illud Prophetæ, Renouabit ut aquila iuuentus tua. Sicut enim Moses diuino Psal. 102. fauore conseruatus fuit, vt centesimum, & 20. ætatis annum agens, nec oculos caligantes, nec dentem diminutum senserit (vt in Deuteronom. scribitur) id est, quod non hebetae. Deut. v. rit eius sensus, aut intellectus, nec robur virtutis defecerit, sic Abraham quoque renouatus fuit.

MINVS bene Venetus querit, cur Iacob non fuerit contentus 2. vxoribus, atque adeo problema 173. ad rem non est: cum potius Iacob inuitus hisce 4. coniunctus fuerit, solam enim Rachel experti se videtur, eius loco cum Laban ei noctu Liam supposuisset, satis postea Iacob his veribus: quare impulsi mili, cap. 29. Genes. se Iacobum esse offendit, iustoque dolore affici, quod à Labano deceptus fuisset, qui propterea grauiter peccauit, cum lux virginis leno factus sit; eam siquidem in stuprum produxit: adulterii reus factus est, cum filiam suam viro coniugato permisit, imo & incelitus causa fuit, cum Lia Iacobo affinis esset in primo gradu, utpote vera soror vera coniugis Rachelis. Insper pellicatus, perfida, & iniustitia reus fuit: nunquid enim eam Iacob, ut pellicem habiturus erat, si eam in uxorem ducere noluisset? nunquid pacta, promissaque violauit? nunquid Racheli maritum eripuit? cum Iacob monogamus esse posuisset, ut honori Lia confuleret, si placuisset? Malè ergo dicitur 2. vxoribus contentum non fuile, alioquin libidinis cœstro percitum cur non etiam Venetus eum dicat, non video. Perperam etiam rationem primam ludicram appellat, cum texus ipse has uxorum amulaciones insinuet. Quid autem de secunda ratione dicam? sed quid opus est quidquam in eam aduerte re: cum in solitas nugas abire videatur: non quod allegorias non approbem, quandoquidem unus est ex Scriptura sensibus, is, quem allegoricum dicimus, ut patet ex illo vulgato versiculo,

Littera gesta docet, quid credas allegoria.
Sed quis allegorias tam male consutas libens exciperet, in quibus infania Cabalistica miscentur? que enim est illa pars vtraque, cum qua Iacob misceri debuit? nunquid ad partem aquilonarem, & meridionalem, quas toties recipimus, alludit? Cur non dixit simpliciter, Liam & Rachælem 2. vitas referre, in quibus Iacob plus admodum se exerceret? Ecquis ei non succenseat, quod tam crudè Deum uxorem esse dicat, cui licet tanquam vero nostrarum animalium sponso pro viribus coniungi debeamus, iuxta id Cantic. 1. Oscularur me scilicet sui; vxoris tamen nomine vocari non debuit, quæ cum sit coniugij pars debilior, & ignorabilior, nostræ potius animæ nomen vxoris, quam Deo tribuendum est. Non minus caudendum est à parte, à qua uxores itas procedere ait, cum easdem nugas de partibus aquilonaribus respiciat. Philo lib. de congressu quærenda eruditionis gratia, paulo alter allegorianam describit, eodem ferme modo, quo Agar anteua differuit. Quod si quis paratus certamina pro virtute subire, & indefessus exercet se continuè, duas matronas ducet, ac totidem ancillas pellices. Singularium autem diversa sunt ingenia:

Philonis
præclaræ
tropolo-
gia & alle-
goria de Lia
& Rachel.

Matronarum altera, sanissima optimè constituta, pacificimque motio, ex re Lia nomen habet; altera cotis similis Rachel vocatur, ad quam intellectus certaminis, exercitique cupidus se attenens acutus, interpretatur autem via profanationis, non quod profane videat, sed contra quia visibilita, sensibilaque collata cum immortalis natura innubilibus, & intelligibili, non religiosa, sed profana esse iudicat. Nā cùm anima nostra bipartita sit, partim bruta, partim rationalis, utriusque sua virtus est; Lia rationali parti; Rachel irrationali: exercet enim nos altera per sensus, & rationis partes, ut contemnamus omnia contemnenda, gloriam, diutinas, voluptatem, qua vulgaris hominum suscipit, & magna contentione persegitur, corrupto auditu, extorquente sensu, iudicio. Altera vero docet, ut inaequalem, asperamque viam studiosis virtutis animalibus inaccessam devitemus, & inoffense perritram à populo, stratumque incedamus, nusquam labente vestigio. Necesse est igitur, ut prioris ancilla, si eloquenti facultas, & argumento Sophistica, præfigias faciens per conjecturas quædam perfunctibiles. Alterius vero, illa virtus ratio, que cibum potuimus requirit, nam carum nomina, Zelpha, & Bala extant in sacris literis. Zelpha idem onus, quadriga ster, & eloquenti facultatem significat. Bala vero deglutiitionem, que est mortaliū animalium præcipuum firmamentum, & summè necessarium, ab hac enim sustinentur corpora, & vita rudentes ab hac religati sunt, ceu crepidine. Cum bis igitur omnibus potentiæ mediator ille habet consuetudinem, cum alteris, ut ingenuis, & ciuiis, cum alteris, ut ancillis, & pellicibus. Experti enim Liam, id est motum, qui sanitatem in corpore, in anima honestatem, & iustitiam operatur. Rachælem etiam diligunt, collectans cum affectibus, & exercens se ad temperiam, resistensque omnibus rebus sensibiliibus. Dubius enim modis virilitatem capimus, dum vel in pace bonis fruimur, vel in bello mala profigamus, arcemque. Per Liam antiquissima, & præcipua bona percipimus, per Rachælem, velut ex hostibus manubias. Huiusmodi est cum his matronis consuetudo. Opus habet nibilominus etiam Bala deglutiitione mediator noster, sed ut ancilla & pellice: nisi enim edat, & vivat, bene vivere non potest, quandoquidem indifference semper melioribus pro fundamento sunt. Opus habet Zelpha quoque differendi facultate, ut ratiocinatio duabus rebus in unum collatis absoluatur. Haec tenus Philo. Sed alia patrum sententiam longè gratiore Deo dante referemus: Interim totus hic Philonis liber non inutiliter, dummodo caure, legi poterit.

In 174. problemate melius virtutem generandi in Abraham conseruatum fuile, quam de novo producam, seu renouatum diceret: nec ille Psal. 102. versiculos de renouatione aquila, de illa gerandi renouatione intelligitur.